

Sygnatura akt II C 1472/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący sędzia K. T.

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2022 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. K. (1)

przeciwko M. C.

o zachówek

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę (...),01 (trzydzieści siedemset dziewięćdziesiąt osiem 1/100) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 września 2020 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. obciąża, tytułem tymczasowo wyłożonych kosztów sądowych, na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi:
 - a) powoda kwotą (...),34 (dwa tysiące sto dwadzieścia sześć 34/100) złotych, którą ściągnąć z roszczenia zasądzonego w punkcie 1. wyroku;
 - b) pozwaną kwotą 708,78 (siedemset osiem 78/100) złotych;
5. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę (...) (tysiąc sto siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
6. przyznaje adwokat K. F. kwotę (...) (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, którą wypłacić z środków Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi.

Sygnatura akt II C 1472/20

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 8 września 2020 roku J. K. (1) wniósł o zasądzenie od M. C. łącznej kwoty 55000 zł, tj. po 27500 zł ($330000 \text{ zł} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{6} + \dots \frac{1}{2} \times \frac{1}{6}$) tytułem zachowków należnych po zmarłych: ojcu J. K. (2) oraz matce B. K. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty. Ponadto, powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, zwolnienie od kosztów sądowych w całości i przyznanie adwokata z urzędu.

(pozew k. 4-5v.)

Postanowieniem z dnia 19 października 2020 roku Sąd zwolnił powoda od obowiązku uiszczenia opłaty od pozwu w całości i oddalił wniosek w pozostałej części. Ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych został oddalony postanowieniem z dnia 2 listopada 2021 roku. Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2020 roku ustanowiono dla powoda pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata.

(postanowienia k. 32, 119 i k. 45)

W odpowiedzi na pozew pozwana, reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na pozew k. 33-36, pełnomocnictwo k. 37)

Pismem z dnia 9 czerwca 2021 roku pełnomocnik powoda podtrzymał swoje stanowisko procesowe i wniósł o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz oświadczył, że nie zostały one uiszczone w całości ani w części. Łączną wysokość zachowków pełn. powoda wskazała na 50559,18 zł mimo to pozew nie został cofnięty do tej kwoty.

(pismo k. 68-69)

Sąd ustalił:

J. K. (2) był ojcem powoda. Po J. K. (2) do całego spadku na podstawie testamentu została powołana jego wnuczka M. C.. Spadkodawca zmarł w dniu (...) roku. B. K. była matką powoda. Po B. K. do całego spadku na podstawie testamentu została powołana jej wnuczka M. C.. Spadkodawczyni zmarła w dniu 26 września 2018 roku. Testamenty spadkodawców zostały otwarte i ogłoszone przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w dniu 25 kwietnia 2019 roku w sprawie o sygn. akt II Ns (...). J. K. (2) zmarł pozostawiając po sobie czworo spadkobierców ustawowych: żonę B. K. oraz troje dzieci – J., J. i M.. B. K. zmarła będąc wdową, pozostawiając troje dzieci – J., J. i M.. Żaden ze spadkobierców rodziców powoda nie odrzuciło spadku, nie zrzekło się dziedziczenia, nie zostało uznana za niegodne dziedziczenia i nie zostało wydziedziczone.

(bezsporne, nadto: kserokopie aktów stanu cywilnego k. 7-12, postanowienia w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku k. 6)

W połowie lat 70 XX w. dziadek ojczysty powoda sprzedał gospodarstwo rolne. Środki uzyskane ze sprzedaży podzielił na swoich 4 synów i wówczas kwotę 20000 zł otrzymał w darowiźnie spadkodawca – J. K. (2), który następnie równowartość tej kwoty przekazał powodowi na budowę domu przed urodzeniem się jego córki w 1977 roku. W tym samym czasie powód otrzymał od spadkodawców J. K. (2) i B. K., z ich majątku wspólnego, darowiznę w kwocie 10.000 zł.

(zeznania świadka J. K. (2) – protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2021 roku, k. 76-77, zeznania świadka M. Ż. – protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2021 roku, k. 77-77v., częściowo zeznania świadka D. U. – protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2021 roku k. 77v., częściowo zeznania powoda – protokół rozprawy z dnia 30 sierpnia 2021 roku, zeznania pozwanej – protokół rozprawy z dnia 30 sierpnia 2021 roku, k. 80-80v.)

W dniu 15 grudnia 2005 roku przed notariuszem sporządzone zostały przez J. K. (2) i B. K. testamenty notarialne, mocą których do całości spadku została powołana wnuczka M. C.. Spadkobierczyni została przez każdego ze spadkodawców obciążona zapisem polegającym na wypłaceniu w ciągu roku od otwarcia spadku J. K. (1) gotówką kwoty po 10000 zł (razem 20.000 zł tytułem zapisó).

(kserokopie testamentów k. 13-14)

W dniu 8 maja 2008 roku w Ł. została zawarta pomiędzy spadkodawcami a pozwaną M. C. umowa darowizny w formie aktu notarialnego. Mocą przedmiotowej umowy spadkodawcy darowali pozwanej:

- samodzielny lokal mieszkalny oznaczony nr (...) stanowiący odrębną nieruchomość położony w Ł. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), wraz z udziałem wynoszącym (...) części w częściach wspólnych budynku i urządzeń oraz takim samym udziałem w prawie użytkowania wieczystego działki gruntu;

- garaż nr (...) stanowiący odrębną nieruchomość położony w Ł. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), wraz z udziałem wynoszącym (...) części w częściach zespołu garaży i z takim samym udziałem w prawie użytkowania wieczystego działek gruntu;

- zabudowaną domem letniskowym nieruchomość oznaczoną jako działka gruntu nr (...) położoną w miejscowości K., gminie S., dla której Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Obdarowana, na polecenie spadkodawców, ustanowiła na ich rzecz prawo bezpłatnego, dożywotniego użytkowania przedmiotów darowizny, a darczyńcy wyrazili na to zgodę.

(kserokopia umowy darowizny k. 15-17v, odpisy ksiąg wieczystych k. 18-24v.)

Na przełomie lat dziewięćdziesiątych XX w. i dwutysięcznych powód nie utrzymywał ze spadkodawcami kontaktu przez okres około 10 lat. Następnie wzajemne relacje powoda ze spadkodawcami uległy poprawie. Powód utrzymywał z nimi kontakty, odwiedzał ich raz na 2 tygodnie i pomagał przy zakupach; nigdy także nie odmawiał im pomocy. Spadkodawcami zajmowała się głównie pozwana, która w pewnych okresach przychodziła do nich 2 razy dziennie, wozila ich do lekarzy, organizowała badania, sprzątała. Pod koniec życia pozwana pomagała im w zachowaniu higieny osobistej, gdyż oboje ciężko chorowali. Spadkodawcy nie mieli żadnych oszczędności, z trudem zaspokajali swoje potrzeby. Pogrzeby spadkodawców zorganizowała pozwana.

(zeznania świadka J. K. (2) – protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2021 roku, k. 76-77, zeznania świadka M. Ż. – protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2021 roku, k. 77-77v., zeznania świadka D. U. – protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2021 roku k. 77v., częściowo zeznania powoda – protokół rozprawy z dnia 30 sierpnia 2021 roku zeznania pozwanej – protokół rozprawy z dnia 30 sierpnia 2021 roku, k. 80-80v.)

Pismem z dnia 27 sierpnia 2020 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 60.000 zł tytułem zachowku po zmarłych J. i B. małżonkach K.. Przedmiotowe pismo doręczono pozwanej w dniu 7 września 2020 roku.

(pismo k. 25v, dowód doręczenia k. 26)

Wartość przekazanych pozwanej w dniu 8 maja 2008 roku przedmiotów darowizny, tj. lokalu mieszkalnego położonego przy ulicy (...), garażu położonego przy K. oraz zabudowanej działki gruntu położonej w miejscowości K., gmina S., wynosi łącznie 330 000 zł.

(bezsporne- oświadczenie pełn. powoda k. 81 odw oraz k. 68 odw. i pełn. pozwanej k. 90)

Średnie wynagrodzenie netto w 1977 roku wynosiło 4596 zł. Średnie wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2021 roku według danych Głównego Urzędu Statystycznego wynosiło 5662,53 zł brutto, tj. 4083 zł netto.

(informacja powszechnie dostępna – art. 228 § 2 k.p.c.)

Na podstawie art. 205³ § 2 k.p.c. Sąd pominął wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka M. K.. Na rozprawie w dniu 9 czerwca 2021 roku wydane zostało zarządzenie w przedmiocie złożenia przez powoda pisma przygotowawczego, w którym – w związku z odpowiedzią na pozew – powinny zostać zgłoszone wszystkie nowe

twierdzenia i dowody. Powód złożył przedmiotowe pismo na rozprawie, w dniu 30 sierpnia 2021 roku wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań wskazanego świadka. Wobec tego, a także braku uprawdopodobnienia, że powołanie wskazanego dowodu nie było możliwe, albo że potrzeba jego powołania wyniknęła później, Sąd pominął ten wniosek jako spóźniony. Z tych samych względów Sąd nie uwzględnił twierdzeń powoda wskazywanych w piśmie złożonym na rozprawie w dniu 9 czerwca 2021 roku w zakresie, w jakim odnosiły się do darowizny pieniężnej uczynionej przez spadkodawców na rzecz pozwanej. W ocenie Sądu te okoliczności powód winien podnieść już w pozwie, bowiem już wówczas miał obowiązek dokładnie określić swoje żądanie i podać okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie oraz przedstawić dowody na ich poparcie. Nie ulega wątpliwości, że powód już na etapie wnoszenia pozwu miał świadomość, co do wpływu dokonywanych przez spadkodawców darowizn na ustalenie zachowku, gdyż po pierwsze pozew wytoczył przeciwko pozwanej będącej obdarowaną, a po wtóre wskazywał w treści pisma na dokonaną przez spadkodawców na rzecz pozwanej darowiznę nieruchomości. Niewątpliwie powód podnosząc okoliczność dokonania na rzecz pozwanej darowizny środków pieniężnych na wykonanie remontu, nie wskazał, że okoliczność ta stała się mu wiadoma później. Należy także podkreślić, że powód reprezentowany już wówczas przez pełnomocnika z urzędu nie podniósł na pierwszym terminie rozprawy, tj. w dniu 24 maja 2021 roku, jakichkolwiek twierdzeń w przedmiocie darowizn pieniężnych na rzecz pozwanej.

Sąd pominął także dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości na podstawie art. 235² § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż wartość przedmiotów darowizny okazała się niesporna. Zarówno powód jak i pozwana przyznali zgodnie wartość nieruchomości na łączną kwotę 330 000 zł. Skoro powód w pozwie a następnie jego pełnomocnik w piśmie przygotowawczym datowanym na 7.06.2021 roku wyliczali należne zachowki w oparciu o tę wartość, to niezrozumiałe jest stanowisko pełn. powoda domagającego się mimo to dopuszczenia dowodu z opinii biegłego. Dowód z opinii biegłego byłby uzasadniony jedynie wówczas, gdyby nie była niesporna wartość, w oparciu o którą powód ustalił żądaną przez siebie kwotę.

Za nieudowodnione Sąd uznał wskazywaną przez powoda okoliczność, że w skład spadku wchodziły środki pieniężne. Jak wykazały zeznania przesłuchanych świadka M. Ż. oraz pozwanej, która z racji opieki nad dziećmi miała niewątpliwie najlepszy z nimi kontakt, spadkodawcy byli osobami niezamożnymi, ciężko chorymi, którzy potrzebowali pomocy, także finansowej. Należało zatem stwierdzić, że pozostawiony spadek był pusty.

Sąd zważył:

Powództwo podlegało jedynie częściowemu uwzględnieniu. Podstawę prawną zgłoszonego przez powoda roszczenia stanowił art. 991 § 2 k.c. w zw. z art. 1000 § 1 k.c. wobec tego, iż na skutek dokonania przez spadkodawców na rzecz pozwanej darowizn wyczerpujących cały spadek, wartość czystego majątku spadkowego, co wykazało postępowanie dowodowe, jest zerowa. Nie budzi wątpliwości, że w niniejszej sprawie powodowi przysługuje roszczenie o zachowek. Jest on synem spadkodawców, i gdyby nie sporządzone przez nich testamenty, byłby powołany do spadku z mocy ustawy. W celu ustalenia wysokości zachowku należy najpierw określić udział spadkowy stanowiący podstawę do obliczenia zachowku. Wyjść trzeba tutaj od ustalenia udziału, w jakim uprawniony byłby powołany do spadku z ustawy, z uwzględnieniem treści art. 992 k.c.. Następnie udział ten mnoży się, stosownie do art. 991 § 1 k.c. – w przypadku powoda przez 1/2. Spadkodawca J. K. (2) pozostawił po sobie 4 spadkobierców ustawowych: małżonkę B. K. oraz troje dzieci – J., J. i M.. Spadkobierczyni B. K. zmarła będąc wdową i pozostawiła po sobie troje spadkobierców ustawowych: dzieci J., J. i M.. Powód byłby więc z ustawy powołany do 1/4 spadku po J. K. (2) oraz 1/3 spadku po B. K.. Jego udział spadkowy stanowiący podstawę do obliczenia zachowku wynosił więc 1/8 po spadkodawcy oraz 1/6 po spadkobierczyni. W pozwie powód błędnie określił udział zachowkowy po ojcu ustalając go na 1/6 a nie 1/8, co było jedną z przyczyn nieuwzględnienia powództwa w żądanej wysokości.

Kolejnym etapem obliczania zachowku jest ustalenie tzw. substratu zachowku (art. 993-995 k.c.). Ustalenie substratu zachowku wymaga przede wszystkim określenia czystej wartości spadku - czyli różnicy pomiędzy stanem czynnym spadku (wartością wszystkich praw należących do spadku, według ich stanu z chwili otwarcia spadku, i cen z chwili orzekania o zachowku (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1985 r., III CZP 75/84, OSP 1988, nr 2, poz. 27), a stanem biernym spadku (sumą długów spadkowych, z pominięciem

jednak długów wynikających z zapisów i poleceń). Przy obliczaniu zachowku dolicza się do spadku darowizny dokonane przez spadkodawcę, za wyjątkiem drobnych darowizn, zwyczajowo w danych stosunkach przyjętych, oraz darowizn dokonanych przed więcej niż dziesięć laty, licząc wstecz od otwarcia spadku, na rzecz osób niebędących spadkobiercami albo uprawnionymi do zachowku (art. 993 i art. 994 § 1 k.c.).

W przedmiotowej sprawie obdarowana jest spadkobierczynią testamentową spadkodawców, wobec tego darowizna dokonana na jej rzecz przez spadkodawców w 2008 roku wyczerpująca cały spadek, podlega doliczeniu do substratu zachowku. Wartość nieruchomości przekazanych pozwanej w 2008 roku ustalono bezspornie na 330 000 zł.

Okoliczność otrzymania przez powoda darowizny w wysokości 30000 zł pozostawała w zasadzie poza sporem stron. Sporne pomiędzy stronami stanowiło pochodzenie otrzymanych przez powoda środków pieniężnych. Mając na uwadze przeprowadzone postępowania dowodowe, Sąd uznał, iż przed urodzeniem się dziecka powoda w 1977 roku, otrzymał on od ojca darowiznę w kwocie 20000 zł, którą to kwotę przekazał spadkodawcy w darowiźnie dziadek ojczysty powoda dokonując podziału środków pieniężnych uzyskanych ze sprzedaży gospodarstwa na wszystkich swoich synów. Była to zatem darowizna dla powoda od jego ojca a nie od dziadka; w chwili przekazania tych pieniędzy przez dziadka powoda ojcu powoda stały się one własnością ojca powoda, a zatem przekazując następnie tę kwotę powodowi dokonał darowizny ze swojego majątku. Prócz tego, w tym samym okresie powód otrzymał darowiznę od obojga spadkodawców z ich majątku wspólnego w wysokości 10000 zł. Mając na względzie, iż powód jest spadkobiercą ustawowym spadkodawców, obie te kwoty winny podlegać doliczeniu do substratu zachowku. Uwzględniając fakt, że środki pieniężne przekazane powodowi w darowiźnie pochodziły z różnych majątków (20000 zł z majątku osobistego spadkodawcy, 10000 zł z majątku wspólnego spadkodawców), bacząc na domniemanie wynikające z art. 43 k.r.o., zgodnie z którym oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym, należało ustalić, iż darowizna od ojca na rzecz powoda wynosiła 25000 zł, natomiast od matki na rzecz powoda – 5000 zł. Z uwagi jednak na fakt, iż rozliczenie darowizn musi nastąpić według cen z daty orzekania, za zasadne uznał Sąd dokonanie waloryzacji tej kwoty, bowiem w ocenie Sądu od daty dokonania darowizn, nastąpiła istotna zmiana siły nabywczej pieniądza w rozumieniu art. 358¹ § 3 k.c. Przede wszystkim jednak darowizny ustala się wg stanu z chwili ich wykonania ale cen z daty orzekania, co przemawia za waloryzacją. Jako kryterium do ustalenia wartości, jaką ma świadczenie uzyskane przez powoda w chwili orzekania, Sąd przyjął kryterium uniwersalne w postaci przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 1977 roku, w którym to roku powód z dużym prawdopodobieństwem otrzymał darowizny (w tym roku urodziła się córka powoda, a przekazanie środków pieniężnych miejsce przed tym wydarzeniem). Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w 1977 r. wynosiło 4596 zł netto, natomiast przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2021 roku wynosiło 5662,53 zł brutto (dane GUS), co daje 4083,44 zł netto. Tym samym należało wskazać, że darowizna od spadkodawcy na rzecz powoda, na dzień orzekania wyraża się kwotą 22 211,92 zł netto $((25000\text{zł}/4596\text{zł}) \times 4083,44\text{zł})$, natomiast wartość darowizny spadkodawczyni na rzecz powoda na dzień orzekania wynosi 4 442,38 zł netto $((5000\text{zł}/4596\text{zł}) \times 4083,44\text{zł})$.

Uwzględniając poczynione przez spadkodawców na rzecz powoda i pozwanej darowizny, substrat zachowku po ojcu wynosił więc 187 211,92 zł (165 000 zł + 22 211,92 zł), a po matce 169 442,38 zł (165 000 + 4442,38 zł).

Obliczanie zachowku zamyka operacja mnożenia substratu zachowku przez udział spadkowy stanowiący podstawę do obliczenia zachowku. Stąd wysokość należnego powodowi zachowku po spadkodawcy wyraża się kwotą 23 401,49 zł $(187\ 211,92 \times 1/8)$, a po spadkodawczyni 28 240,40 zł $(169\ 442,38 \times 1/6)$.

W tym miejscu należy wskazać, że uprawniony należny mu zachówek we wskazanej powyżej wysokości, może otrzymać przede wszystkim w postaci powołania do spadku, zapisu lub uczynionej przez spadkodawcę na jego rzecz darowizny (art. 991 § 2 k.c.). Gdy jednak to nie nastąpi, przysługuje mu roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia. Stąd jednoznaczny wniosek, że wskazane powyżej kwoty pieniężne należne powodowi z tytułu zachowków po spadkodawcach należało zmniejszyć o wartość przysporzeń jakie powód otrzymał w postaci zapisów zwykłych i darowizn.

Skoro zachówek po ojcu winien wynosić 23 401,49 zł, kwotę tę należało pomniejszyć o 10000 zł, które powód uzyskał tytułem zapisu zwykłego oraz 22 211,92 zł tytułem zwaloryzowanej kwoty darowizny. W związku z tym uzyskane przysporzenia majątkowe przekroczyły o 8 810, 43 zł wartość należnego powodowi zachowku. Mając powyższe na względzie Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania zasądzenia zachowku po spadkodawcy J. K. (2) w całości.

Należny powodowi zachówek po matce (28 240,40 zł) również powinien zostać pomniejszony o 10.000 zł tytułem otrzymanego przez powoda zapisu zwykłego oraz darowiznę w zwaloryzowanej kwocie 4 442,38 zł. Stąd wysokość zachowku po spadkodawczyni należało oznaczyć na 13 798,01 zł i wskazać kwotę zasądzić, co Sąd uczynił w punkcie pierwszym sentencji. W pozostałej części powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne.

W tym miejscu należy wskazać, że zgłoszony przez pozwaną zarzut naruszenia art. 5 k.c. w związku z nieinteresowaniem się przez powoda spadkodawcami, nie zasługiwał na uwzględnienie. Z ustaleń Sądu wynika, że choć co prawda relacje pozwanego ze spadkodawcami przez okres około 10 lat były ozięble, jednakże później uległy polepszeniu. Pozwany miał kontakt z rodzicami, sporadycznie im pomagał, odwiedzał ich w szpitalu, ale przede wszystkim jednak relacje między spadkodawcami a powodem nie były takiego rodzaju, aby można mówić o sprzeczności żądania powoda o zachówek z zasadami współżycia społecznego. Zaakcentowania wymaga, że spadkodawcy nie wyrazili woli pozbawienia powoda prawa do zachowku po nich, z żądaniem uznania powoda za niegodnego dziedziczenia po zmarłych, we właściwym postępowaniu, nie wystąpiła także i pozwana, a brak jest podstaw do uznania, by zachodziła ku temu jakakolwiek przeszkoda.

O odsetkach sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c. Pismem z dnia 27 sierpnia 2020 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 60.000 zł tytułem zachowku po zmarłych J. K. (2) i B. K.. Przedmiotowe wezwanie zostało doręczone na adres pozwanej w dniu 7 września 2020 roku, a zatem początkowy termin naliczania odsetek należało oznaczyć na dzień 15 września 2020 roku. W pozostałej części roszczenie powoda o odsetki również podlegało oddaleniu.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c. rozliczając je stosunkowo. Powód wygrał proces w 25%, a pozwana w 75%. Łączne koszty procesu wyniosły 5400 zł, która to kwota stanowiła koszty poniesione przez pozwaną tytułem wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru w osobie adwokata (ustalone w oparciu o § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie – t.j. Dz. U. 2015 roku poz. 1800 ze zm.). Wobec tego, Sąd nałożył na powoda obowiązek zwrotu pozwanej poniesionych przez nią kosztów procesu w wysokości 4050 zł, która to kwota uwzględnia procent w jakim pozwana wygrała proces i stanowi różnicę, pomiędzy kosztami jej należnymi a przez nią poniesionymi.

Tymczasowo poniesione przez Skarb Państwa koszty procesu wyniosły łącznie 2835,12 zł i złożyły się na nie opłata od pozwu w wysokości 2750 zł, od której obowiązku uiszczenia powód był zwolniony oraz kwota 85,12 zł poniesiona tytułem zwrotu kosztów podróży związanych ze stawiennictwem na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2021 roku świadka M. Ż.. W związku z wskazanymi kosztami w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c. w zw. art. 113 stawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd obciążył na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi pozwaną obowiązkiem zwrotu kwoty 708,78 zł, a powoda kwoty 2126,34 zł, którą to kwotę, w przypadku powoda, nakazał ściągnąć z zasądanego powodowi roszczenia.

Powód przegrał proces w 75%, a ponieważ był reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, który wnioskował o przyznanie kosztów pomocy prawnej, za zasadne Sąd uznał przyznanie wynagrodzenia w kwocie 3.600 zł (ustaloną w oparciu o § 8 pkt 5 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu - tj. Dz.U z 2016 roku poz. 1714 ze zm.). Wskazane wynagrodzenie pełnomocnika podwyższono o stawkę podatku VAT (zgodnie z § 4 ust. 3 cytowanego rozporządzenia) i rozliczono zgodnie z art. 100 zd. 1 k.p.c., zasądzając 25% jego wartości od pozwanej na rzecz powoda (stosownie do art. 122 k.p.c.), a pozostałą częścią obciążając Skarb Państwa.